

Hyvä hallinto, korruption vastainen toiminta ja eettiset periaatteet

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Aluehallitus 15.9.2026

Ohjeistuksen laadinnassa on hyödynnetty

- Oikeusministeriön julkaisua Valtioneuvoston periaatepäätös kansalliseksi korruptionvastaiseksi strategiaksi ja toimenpideohjelmaksi 2025 – 2027 (OM 2025:30)
- Valtakunnallisen sosiaali- ja terveysalan eettisen neuvottelukunnan julkaisua Sosiaali- ja terveysalan eettiset periaatteet (ETENE, 2026)
- Kuntaliiton julkaisua Korruptio ja eettisyys kunnassa (2026)
- Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen omaa säännöstöä
- Copilot tekoälyä

Ohjeissa ja periaatteissa asiakkaalla tarkoitetaan sekä asiakkaita että potilaita.

Hyvän hallinnon periaatteet

1. Hyvän hallinnon periaatteet

Hyvän hallinnon periaatteet muodostavat perustan hyvinvointialueen päätöksenteolle, toiminnan läpinäkyvyydelle ja palvelujen laadulle. Ne ohjaavat toimintaa kaikilla tasoilla — luottamushenkilöistä toimialuejohtoon sekä asiakas- ja potilastyötä tekevistä ammattilaisista tukipalvelu- ja hallintotehtävissä toimiviin asiantuntijoihin ja sihteereihin. Hyvän hallinnon periaatteita edellytetään noudatettavan soveltuvin osin myös hyvinvointialueelle palveluja tuottavilta tytäryhtiöiltä ja muilta yhteisöiltä.

Periaatteet perustuvat Suomen perustuslakiin, hallintolakiin, hyvinvointialueita koskevaan lainsäädäntöön sekä oman hyvinvointialueen sääntöihin ja ohjeisiin.

Hyvän hallinnon tarkoituksena on varmistaa, että hyvinvointialueen toiminta on oikeudenmukaista, avointa, kustannustehokasta, vastuullista ja asiakaslähtöistä, ja että se huomioi hyvinvointialueen strategian.

2.1. Laillisuus

Hyvinvointialueen toiminta perustuu lakeihin sekä aluevaltuuston päätöksiin. Päätöksenteon tulee olla lainmukaista, oikeasuhtaista ja perusteltua. Päätöksenteossa huomioidaan seuraavat periaatteet:

- Päätökset tehdään toimivallan puitteissa
- Lainsäädäntöä, sääntöjä ja ohjeistusta noudatetaan ja sovelletaan yhdenmukaisesti
- Virheelliset päätökset korjataan viivytyksettä

2.2. Tarkoitussidonnaisuus

Viranomaistoimivaltaa käytetään vain niihin tarkoituksiin, joita varten se on säädetty.

- Päätöksiä ei saa tehdä epäasiallisin tai ulkopuolisin perustein
- Hyvinvointialue toimii asukkaiden ja palvelujen käyttäjien etu edellä
- Hyvinvointialuestrategia ja palvelustrategia ohjaavat toiminnan pitkäjänteistä kehittämistä.

2.3. Objektiivisuus ja puolueettomuus

Toiminnan tulee olla riippumatonta ja tasapuolista. Päätökset tehdään faktatietoon (tiedolla johtaminen) ja näyttöön perustuen.

- Päätöksenteon esteellisyydet arvioidaan, käsitellään asianmukaisesti ja niitä noudatetaan
- Päätöksenteossa vältetään intressiristiriidat
- Asiakkaita kohdellaan yhdenvertaisesti ja syrjimättömästi

2.4. Suhteellisuusperiaate

Päätökset ja toimenpiteet ovat oikeassa suhteessa kulloinkin kyseessä olevaan asiaan.

- Rajoitustoimet ovat mahdollisimman lieviä
- Päätösten vaikutukset arvioidaan ennakkoon, tapauskohtaisesti harkiten tehdään ennakkovaikutusten arviointi (EVA), jota täydennetään tarvittaessa lapsivaikutusten arvioinnilla
- Resurssien käyttö on suunnitelmallista ja kustannusvaikuttavaa

2.5. Luottamuksensuoja

Asiakkailla, sidosryhmillä ja muilla intressiryhmillä on oikeus luottaa hyvinvointialueen päätöksenteon johdonmukaisuuteen ja hyvään hallintotapaan.

- Tiedot ja ohjeet ovat selkeitä ja johdonmukaisia
- Päätökset ovat perusteltuja
- Viranomaisen linja ei muutu yllättäen ja linjan muutokset perustellaan riittävästi
- Lainsäädännöstä johtuvista pakottavista muutoksista tiedotetaan asiakkaita
- Havaitut virheet oikaistaan, ja oikaisu tehdään oikeudenmukaisesti
- Päätöksenteko on avointa, ellei kyseessä ole luottamuksellinen tai salainen asia
- Toiminta on luotettavaa, vaikuttavaa ja eettistä

2.6. Palveluperiaate ja asiakaslähtöisyys

Hyvinvointialue järjestää vastuullaan olevat palvelut väestön palvelutarpeen mukaisesti. Palvelut ovat asiakaslähtöisiä ja monikanavaisesti saavutettavia.

- Asiointi on sujuvaa ja siihen annetaan tarpeellinen ohjaus ja neuvonta
- Asiakaskontakteissa käytetään asiallista, selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja huomioidaan Suomea sitovien kansainvälisten sopimusten velvoittavuus asiakkaan omalla kielellä asioinnin mahdollistamiseksi
- Digitaaliset palvelut ovat helppokäyttöisiä ja saavutettavia
- Asiakaskokemusta mitataan ja se otetaan huomioon palvelujen kehittämisessä
- Jos asia ei kuulu hyvinvointialueen toimivaltaan, asiakas ohjataan kääntymään toimivaltaisen viranomaisen puoleen, väärälle taholle osoitettu asia ohjataan oikealle toimivaltaiselle viranomaiselle.

2.7. Hyvä tiedonhallinta

Hyvinvointialue vastaa tiedonhallintalain ja arkistointilain mukaisesta tiedon elinkaaren hallinnasta. Elinkaari pitää sisällään muun muassa tiedon keräämisen, tuottamisen, käsittelyn, tallentamisen, luovuttamisen, siirtämisen, hävittämisen, säilyttämisen sekä arkistoinnin.

- Hyvinvointialue noudattaa hyvää tiedonhallintatapaa ja sen toteutumista valvotaan.
- Asiakas- ja potilastiedon käsittelyssä noudatetaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annettua lakia sekä organisaation omia ohjeistuksia.
- Tietoaineistoja käsiteltäessä noudatetaan julkisuuslainsäädäntöä ja tiedon salassapitoperusteita.
- Tietoaineistoja käsiteltäessä noudatetaan tietosuoja- ja tietoturvalainsäädäntöä, sekä organisaation omia tietosuoja- ja tieturvaohjeistuksia.
- Henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan EU:n yleistä tietosuoja-asetusta, kansallista tietosuojalainsäädäntöä sekä hyvinvointialueen omaa tietosuojaohjeistusta.
- Tietoaineistojen käsittely perustuu tehtäväkohtaisesti määriteltyihin käyttöoikeuksiin, jotka pidetään ajan tasalla. Vanhentuneet tai tarpeettomat käyttöoikeudet poistetaan.
- Asiakkaan ja potilaan tiedonsaantioikeudet turvataan.

2.8. Avoimuus ja läpinäkyvyys

Hyvinvointialue viestii päätöksistään ja muista kulloinkin tiedotettavista asioista selkeästi ja avoimesti. Viestintä on oikea-aikaista ja ymmärrettävää.

- Päätökset perusteluineen ovat julkisia, elleivät ne julkisuuslain mukaan ole salattavia
- Asukkaiden osallistaminen mahdollistuu avoimella ja aktiivisella viestinnällä
- Aluevaltuustoa ja -aluehallitusta informoidaan etukäteen yleisölle viestittävistä asioista

2.9. Vaikuttavuus ja kustannustehokkuus

Hyvinvointialueen toiminnan tulee tuottaa mahdollisimman paljon hyvinvointia käytettävissä olevilla voimavaroilla.

- Toiminta on tuloksellista, laadukasta ja kustannusvaikuttavaa
- Palvelujen vaikuttavuutta arvioidaan säännöllisesti
- Ennaltaehkäisevällä toiminnalla estetään korjaavien palvelutarpeiden realisoitumista
- Ostopalvelujen kustannushyötyä arvioidaan oman toiminnan kustannuslaskennan tuella
- Taloudenhoito on vastuullista ja läpinäkyvää

2.10. Vastuullisuus ja eettisyys

Hyvinvointialue toimii kestävällä tavalla huomioiden asukkaat, asiakkaat, henkilöstön, talouden ja ympäristön.

- Päätöksenteossa huomioidaan eettiset näkökulmat
- Toiminta on sosiaalisesti ja ekologisesti vastuullista
- Henkilöstö toimii ammattietiikan mukaisesti
- Kestävän kehityksen periaatteet ohjaavat toiminnan suunnittelua ja toteutusta

Hyvän hallinnon toteutuminen käytännössä (Huoneentaulu)

Hyvinvointialue vahvistaa hyvää hallintoa mm. seuraavin keinoin:

- Perustamme päätöksemme lakeihin, asetuksiin, sääntöihin ja hyvinvointialueen strategioihin
- Perustelemme päätöksemme ja arvioimme niiden vaikutuksia
- Toimintaprosessimme ovat selkeät ja avoimet
- Määrittelemme toimivaltuudet ja vastuut täsmällisesti
- Toimintamme on kustannustehokasta ja vaikuttavaa
- Viestimme päätöksistä ennakollisesti ja aktiivisesti
- Varmistamme henkilöstön osaamisen ja johtamistaidot kouluttamisella
- Noudatamme tietoturvaa ja henkilötietojen tietosuoja kattavasti
- Osallistamme asianomaisia tahoja valmistelussa ja kuulemme heitä ennen päätöksen tekoa
- Keräämme asiakas- ja henkilöstöpalautetta ja hyödynnämme niitä kehittämisessä
- Hallitsemme ja seuraamme riskejä systemaattisesti
- Toimimme eettisesti ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti

Korruption vastaisen toiminnan ohje

1. Korruption vastaisen toiminnan ohje

Korruption vastaisen toiminnan ohjeen tarkoitus on varmistaa, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen toiminta on avointa, lain mukaista, eettistä ja luottamusta herättävää. Ohjeella ehkäistään korruptiota ja tunnistetaan korruptioriskejä.

Ohje perustuu hyvän hallinnon periaatteisiin, kansalliseen korruptionvastaiseen strategiaan 2025–2027 sekä hyvinvointialueita koskevaan lainsäädäntöön. Kansallisen strategian mukaan erityisiä riskialueita ovat mm. julkiset hankinnat, päätöksenteko, sidonnaisuudet ja vaikutusvallan väärinkäyttö.

2. Soveltamisala

Tämä ohje koskee:

- luottamushenkilöitä
- hyvinvointialueen viranhaltijoita ja työntekijöitä – vakituisia ja määräaikaista
- hankkeissa työskenteleviä henkilöitä
- konsultteja, sopimuskumppaneita ja muita hyvinvointialueen toimeksiannosta toimivia henkilöitä soveltuvien osien.
- konserniyhteisöjen vastaavissa tehtävissä ja kumppanuuksissa toimivia tahoja

3. Korruption määritelmä

Korruption määritelmä on laaja. Sillä tarkoitetaan vallan ja vaikutusvallan, aseman tai luottamustehtävän väärinkäyttöä yksityisen tai muun asiattoman edun saavuttamiseksi. Korruptio voi olla lainvastaista, moitittavaa tai epäeettistä.

Korruptiota voivat olla esimerkiksi:

- luottamustehtävän tai virka-aseman väärinkäyttö
- lahjuksen pyytäminen, vastaanottaminen tai tarjoaminen
- petos, kavallus, varastaminen, yhteisten varojen väärinkäyttö
- uhkailu ja väkivallalla pakottaminen
- suosinta virka- tai hankintapäätöksissä
- lakien ja määräysten kiertäminen
- esteellisyyssäännösten rikkominen
- sidonnaisuuksien salaaminen
- julkisten varojen väärinkäyttö
- luottamuksellisen tiedon väärinkäyttö, hyödyntäminen oman tai toisen edun saamiseksi
- nepotismi eli sukulaisten tai läheisten perusteeton suosiminen
- eturistiriitatilanteiden salaaminen.

Osa korruption ilmenemismuodoista on määritelty virkarikoksiksi ja niistä säädetään rikoslaissa.

4. Korruption vastaisen toiminnan periaatteet

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen keskeiset noudatettavat periaatteet korruption vastaisessa toiminnassa:

Laillisuus

- Kaikki toiminta perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön ja viranomaisohjeisiin

Avoimuus

- Päätöksenteko on avointa ja dokumentoitua

Tasapuolisuus

- Ihmisiä, yrityksiä ja yhteistyökumppaneita kohdellaan kulloisessakin asiayhteydessä keskenään yhdenvertaisesti.

Tilivelvollisuus

- Jokainen tahoo vastaa omasta toiminnastaan ja päätöksistään.

Eettisyys

- Päätökset ja ratkaisut tehdään hyvinvointialueen asiakkaiden edun näkökulmasta.

Vastuullisuus

- Havaittuihin ja epäiltyihin väärinkäytöksiin puututaan ja reagoidaan oikeasuhtaisesti ja johdonmukaisesti.

5. Johtamisen vastuut

Aluehallitus ja ylin johto

- hyväksyvät korruption vastaisen toimintamallin
- huolehtivat riittävästä valvonnasta ja riskienhallinnasta
- seuraavat korruptioriskien hallintaa.

Toimialuejohtajat ja esihenkilöt

- tunnistavat yksikköjensä korruptioriskejä
- käsittelevät ilmoitukset viivytyksettä
- varmistavat henkilöstön koulutuksen.

Jokainen työntekijä ja luottamushenkilö

- toimii tämän ohjeen mukaisesti
- ilmoittaa havaitsemistaan väärinkäytöksistä esihenkilölleen tai jäljempänä kohdassa 10. kerrotuin tavoin
- välttää eturistiriitoja.

6.1. Keskeiset riskialueet - Hankinnat

Hankinnoissa kiinnitetään huomiota mm. seuraaviin asioihin

- noudatetaan hankintalakia ja hyvinvointialueen hankintoja koskevaa ohjeistusta
- huolehditaan tarjouspyyntöjen tasapuolisuudesta
- huomioidaan esteellisyydet, sidonnaisuudet ja kaksoisroolit
- dokumentoidaan hankintojen eri vaiheet
- kohdellaan tarjoajia yhdenvertaisesti
- perustellaan hankintapäätökset
- valvotaan hankintasopimusten toteutumista
- ei tehdä lainvastaisia sopimusmuutoksia tai sopimusten laajentamisia
- suora hankintoja ei käytetä perusteettomasti

6.2. Keskeiset riskialueet - Rekrytoinnit

Rekrytoinneissa kiinnitetään huomiota mm. seuraaviin asioihin:

- Valinnat perustuvat ilmoitettuun osaamiseen ja kelpoisuusvaatimukseen.
- Virkojen täyttämistä edeltää niiden auki julistaminen vähintään 2 viikon hakuajalla.
- Kelpoisuusvaatimuksia ei räätälöidä epätarkoituksenmukaisesti.
- Rekrytointiprosessit dokumentoidaan.
- Esteelliset henkilöt eivät osallistu valintoihin.

6.3. Keskeiset riskialueet - Avustukset ja yhteistyösopimukset

Päätösten perusteet ovat avoimia ja dokumentoituja.

- Hakijoita kohdellaan yhdenvertaisesti.
- Päätöksiin liittyvät sidonnaisuudet ja esteellisyydet ilmoitetaan ja huomioidaan päätöksenteossa.

6.4. Keskeiset riskialueet - Sopimusohjaus ja palvelutuotanto

Sopimuskumppaneita valvotaan tasapuolisesti.

- Estetään vaaralliset työyhdistelmät.
- Poikkeamat dokumentoidaan.
- Palveluntuottajien mahdolliset väärinkäytökset ja sopimusrikkomukset käsitellään viivytyksettä.

7. Lahjat, vieraanvaraisuus ja etuudet

Viranhaltija, työntekijä tai luottamushenkilö ei saa vastaanottaa etuutta, joka voi:

- vaikuttaa päätöksentekoon
- vaarantaa puolueettomuuden
- heikentää luottamusta hyvinvointialueen toimintaan.

Hyväksyttäviä voivat olla:

- arvoltaan vähäiset tavanomaiset muistamiset
- työtehtävään liittyvät kohtuulliset tarjoilut.

Seuraavat ovat lähtökohtaisesti kiellettyjä:

- rahalahjat
- henkilökohtaiset alennukset
- ylelliset matkat
- merkittävät kestitystilaisuudet
- tarjoavan osapuolen maksamat yksityiset edut
- työnantajan ostojen hyödyntäminen henkilökohtaisissa bonus- tms. järjestelmissä.

Epäselvissä tilanteissa asia ratkaistaan esihenkilön tai hallinnon ohjeistuksen perusteella.

8. Esteellisyys ja sidonnaisuudet

Jokaisen tulee arvioida oma esteellisyytensä ennen asian käsittelyä.

Esteellinen henkilö ei saa:

- valmistella asiaa
- osallistua päätöksentekoon
- vaikuttaa päätöksentekoon epävirallisesti.

Johtavassa asemassa olevien viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden tulee ilmoittaa merkittävät sidonnaisuutensa voimassa olevien sääntöjen mukaisesti.

9. Ilmoituskanava ja ilmoittajansuoja

Hyvinvointialue ylläpitää henkilökunnalle kohdistettua luottamuksellista ilmoituskanavaa epäillyille väärinkäytöksille. Ei-henkilökuntaan kuuluvia varten hyvinvointialueen www-sivuilla on ohjeet ja linkki oikeuskanslerinviraston ilmoituskanavaan.

Ilmoituksen voi tehdä:

- työntekijä
- viranhaltija
- luottamushenkilö
- yhteistyökumppani
- kuntalainen tai palvelujen käyttäjä.

Ilmoittajaan ei saa kohdistaa vastatoimia, syrjintää tai epäasiallista kohtelua ilmoituksen tekemisen vuoksi.

10. Menettely epäilytapauksissa

Kun korruptioepäily havaitaan:

1. Epäily dokumentoidaan.
2. Asia ilmoitetaan ilmoituskanavan tai esihenkilön kautta.
3. Tarvittaessa käynnistetään sisäinen selvitys.
4. Mahdollinen esteellisyys arvioidaan välittömästi.
5. Tarvittaessa asia siirretään poliisille tai muulle toimivaltaiselle viranomaiselle.
6. Korjaavat toimenpiteet toteutetaan.
7. Tapahtumasta tehdään johtopäätökset riskienhallinnan kehittämiseksi.

11. Koulutus ja viestintä

- Henkilöstölle järjestetään säännöllistä korruptiontorjuntakoulutusta.
- Uudet viranhaltijat ja työntekijät perehdytetään ohjeeseen.
- Luottamushenkilöille järjestetään koulutusta jokaisen valtuustokauden alussa.
- Korruptioriskeistä viestitään aktiivisesti.

Korruptiotietoisuuden lisääminen on myös kansallisen korruptionvastaisen strategian keskeinen tavoite.

12. Seuranta ja raportointi

Hyvinvointialue seuraa vuosittain:

- ilmoitettujen tapausten määrää
- havaittuja korruptioriskejä
- toteutettuja koulutuksia
- tarkastushavaintoja
- korjaavien toimenpiteiden toteutumista.

Sisäinen tarkastus arvioi sovitun mukaisesti korruptiontorjunnan toimivuutta osana tarkastussuunnitelmaansa. Korruption torjunta kytketään osaksi sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa.

Korruption vastaisen toiminnan huoneentaulu

- Korruption vastaisen toiminnan periaatteet koskevat niin luottamushenkilöitä, henkilökuntaa kuin konserniyhteisöissä toimivia sekä muita kumppaneita
- Toimintamme ja päätöksemme perustuvat lainsäädäntöön ja viranomaisohjeisiin
- Toimimme avoimesti, ilmoitamme esteellisyydet ja sidonnaisuudet oma-aloitteisesti
- Kohtelemme kulloinkin kyseisiä osapuolia tasapuolisesti ja yhdenvertaisesti
- Perehdytämme ja koulutamme henkilöstöämme ja luottamushenkilöitä korruption eri ilmenemismuodoista ja tunnistamisesta
- Puutumme matalalla kynnyksellä havaittuihin väärinkäytöksiin ja epäilyihin, ja ryhdymme tarvittaviin toimenpiteisiin
- Seuraamme ja raportoimme havainnoista, joiden pohjalta kehitämme edelleen korruption vastaista toimintaa

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen eettiset periaatteet ja toimintaohje

1. Eettiset periaatteet

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen tehtävänä on edistää asukkaiden hyvinvointia, terveyttä, turvallisuutta ja osallisuutta. Eettiset periaatteet ohjaavat kaikkea päätöksentekoa, johtamista ja päivittäistä toimintaa. Ne koskevat luottamushenkilöitä, viranhaltijoita, esihenkilöitä, työntekijöitä, opiskelijoita sekä palveluntuottajia.

Eettisten periaatteiden tavoitteena on vahvistaa luottamusta, hyvää hallintoa, vastuullista toimintakulttuuria sekä laadukkaita palveluja.

2. Ihmisarvon kunnioittaminen

Toimintamme perustuu ihmisten yhdenvertaiseen ihmisarvoon.

- kohtelemme kaikkia kunnioittavasti, oikeudenmukaisesti ja yhdenvertaisesti – jokainen ihminen on arvokas ja ainutkertainen
- ammattilaisemme kohtaavat jokaisen asiakkaan inhimillisesti ja kunnioittavasti
- huomioimme haavoittuvassa ja heikommassa asemassa olevien hoidon ja huolenpidon tarpeen
- erotamme ihmisen teot ja ihmisen arvon, emme sekoita niitä toisiinsa
- huomioimme mahdollisuuksien mukaan yksilölliset tarpeet, taustat ja elämäntilanteet
- torjumme syrjintää, häirintää ja epäasiallista kohtelua.

3. Asiakas- ja asukaslähtöisyys

Asiakkaiden ja asukkaiden hyvinvointi on toimintamme lähtökohta.

- kuuntelemme asiakkaita, omaisia ja asukkaita palvelutehtävässämme
- periaatteitamme ovat myötätunto, kunnioittava kohtaaminen ja inhimillisuus
- kunnioitamme asiakkaiden itsemääräämisoikeutta sekä yksityisyyden suojaa
- edistämme osallisuutta ja mahdollisuuksia vaikuttaa palveluihin
- otamme huomioon päätöksissä palvelujen käyttäjien näkökulman
- huolehdimme palvelujen saatavuudesta sekä mahdollisuuksien mukaan niiden saavutettavuudesta ja ymmärrettävyydestä
- toimimme asiakkaiden yhdenvertaisuuden edistämiseksi vallitsevien olosuhteiden ja resurssien sallimissa rajoissa.

4. Luottamus, avoimuus ja rehellisyys

Toimimme avoimesti ja vastuullisesti kaikessa toiminnassamme.

- annamme oikeaa ja ajantasaista tietoa sekä viestimme palveluistamme selkeästi, avoimesti ja ymmärrettävästi
- perustelemme päätöksemme avoimesti
- noudatamme lakeja, määräyksiä ja hyvän hallinnon periaatteita
- ilmoitamme havaitsemistamme epäkohdista ja väärinkäytöksistä ja puutumme niihin
- eettiset periaatteet ohjaavat päätöksentekoa niin palvelujen järjestämisessä kuin yksittäisissä asiakastilanteissa
- priorisointi perustuu yhteisesti hyväksyttyihin periaatteisiin
- kiireellistä hoitoa tai apua tarvitsevia ja vakavassa vaarassa olevia autetaan ensisijaisesti
- asiakkaita ei arvoteta heidän käyttäytymisensä, taustansa tai aktiivisuutensa perusteella
- rakennamme luottamusta osallistamisella ja kuuntelemisella.

5. Ammatillisuus ja osaaminen

Toimimme ammattitaitoisesti ja kehitämme jatkuvasti osaamistamme.

- toimimme asiakkaan parhaaksi koulutuksen, osaamisen ja lainsäädännön asettamissa rajoissa
- kannamme vastuun omasta työstämme ja päätöksistämme
- emme käytä väärin valtaamme ja asemaamme suhteessa asiakkaan riippuvuuteen ja luottamukseen ammattilaisistamme
- ylläpidämme ja kehitämme ammattitaitoamme
- hyödynnämme tutkittua tietoa ja näyttöön perustuvia toimintatapoja
- edistämme moniammatillista yhteistyötä, jaamme osaamista ja opimme toisiltamme

6. Yhteistyö ja arvostava työyhteisö

Rakennamme turvallista, arvostavaa ja osallistavaa työyhteisöä.

- kohtelemme toisiamme kunnioittavasti
- arvostamme erilaisuutta ja monimuotoisuutta
- puutumme rakentavasti epäasialliseen käyttäytymiseen
- kannustamme avoimeen vuoropuheluun
- edistämme hyviä ja tarkoituksenmukaisia yhteistyörakenteita keskeisten sidosyksiköiden kanssa

Esihenkilöt ja johto vastaavat omalla esimerkillään eettisen toimintakulttuurin vahvistamisesta.

7. Vastuullinen päätöksenteko ja taloudenhoito

Käytämme julkisia varoja vastuullisesti ja vaikuttavasti.

- teemme päätöksiä kokonaishyöty huomioden
- arvioimme ennakkollisesti päätösten vaikutuksia asiakkaisiin, henkilöstöön ja talouteen
- käytämme resursseja tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti
- vältämme eturistiriitoja ja toimimme puolueettomasti.

8. Tietosuoja, luottamuksellisuus ja turvallisuus

Kunnioitamme yksityisyyttä ja huolehdimme tiedon asianmukaisesta käsittelystä.

- suojaamme asiakas-, potilas- ja henkilöstötiedot
- käsittelemme tietoja vain työtehtävien edellyttämässä laajuudessa
- huolehdimme tietoturvasta kaikissa toimintaympäristöissä
- edistämme fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista turvallisuutta
- huolehdimme omasta turvallisuudestamme, jos se on uhattuna.

9. Kestävä kehitys ja yhteiskuntavastuu

Kannamme vastuumme tulevista sukupolvista.

- huomioimme päätöksissämme ympäristövaikutukset
- vähennämme hukkaa ja edistämme resurssiviisautta
- suosimme vastuullisia hankintoja ja toimintatapoja
- pyrimme vahvistamaan toimillamme alueen elinvoimaa ja hyvinvointia, mikäli se ei ole ristiriidassa hyvinvointialueen edun kanssa.

10. Rohkeus toimia oikein

Eettisyys näkyy teoissa myös haastavissa tilanteissa.

- nostamme esiin epäkohtia ja kehittämistarpeita
- pyydämme apua ja neuvoja tarvittaessa
- uskallamme tehdä vaikeitakin ratkaisuja yhteisen edun mukaisesti
- opimme virheistä avoimesti ja rakentavasti.

11. Vastuullinen tietotekniikan hyödyntäminen

- pyrimme tunnistamaan digitaalisissa palveluissa käyttäjien heterogeenisuuden tiedoissa ja taidoissa ja huomioimaan asiakkaiden tosiasiallisen yhdenvertaisuuden
- teknisiä työkaluja hyödynnetään innovatiivisesti, mutta vastuu päätöksistä ja toimenpiteistä perusteluineen on aina ammattilaisella
- ammattilainen tarkastaa aina tekoälyn tuottamat ohjeet niin asiakkaan hoidossa kuin hallinnollisissa asioissa
- asiakkaiden mukanaan tuoma tekoälytieto kohdataan rakentavasti
- arvioimme kriittisesti kulloinkin käytettävän teknologian soveltuvuuden tarpeisiimme ja teemme siitä tarvittaessa tietosuojaa koskevan vaikutusten arvioinnin

Eettinen lupauksemme (Huoneentaulu)

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella toimimme ihmisarvoa kunnioittaen, avoimesti, vastuullisesti ja rohkeasti. Teemme päätöksiä asiakkaiden parhaaksi, vaalimme luottamusta ja rakennamme yhdessä turvallista, yhdenvertaista ja kestävää hyvinvointia.

Strategian arvot ohjaavat eettisten periaatteiden soveltamista.

Täydennetään uuden strategian arvot strategian hyväksymisen jälkeen.